

بررسی پویایی‌های انباشت سرمایه در ایران در دوره‌ی ۱۳۸۵-۱۳۷۵

خلاصه طرح

اهداف:

شناسایی و بررسی وضعیت انباشت سرمایه‌ی انسانی در استان‌های کشور در سال‌های ۱۳۷۵ و ۱۳۸۵ و چگونگی پویش و تغییر آن هدف این تحقیق است.

اهداف فرعی پژوهش عبارتند از:

- ۱- مقایسه وضعیت و رتبه استان‌ها و تغییر آن در خلال یک دهه
- ۲- شناسایی چگونگی تغییر شکاف جنسیتی در سرمایه‌ی انسانی در استان‌های کشور در دوره‌ی بررسی
- ۳- شناسایی چگونگی تغییر شکاف سرمایه‌ی انسانی در شهر و روستا در استان‌های کشور

نتایج:

- میانگین سال‌های تحصیل زنان نسبت به مردان طی دهه‌ی مورد بررسی با سرعت بیش‌تری افزایش یافته است. این تحول باعث شده است که در کل کشور و برای جمعیت در رده‌های مختلف سنی و اکثر استان‌ها شکاف در شاخص بر حسب جنس به نفع زنان کاهش یابد.
- در مناطق شهری و برای تمامی رده‌های سنی مذکور نیز فاصله‌ی میانگین سال‌های تحصیل زنان نسبت به مردان کاهش یافته است.
- در تعداد معدودی از استان‌ها مثل استان قم شاخص در رده‌های سنی به نفع مردان نابرابرتر شده است. همچنین میزان بهبود شاخص در برخی از استان‌ها مثل کردستان و لرستان، نسبت به میانگین کشوری درخور توجه و بسیار مناسب بوده است.
- در نگاهی به نرخ یا سرعت تغییرات شاخص و ترکیب‌های استخراج شده می‌توان موارد کلی زیر را به عنوان واقعیات آشکار شده مطرح نمود.
- نرخ‌های رشد متوسط سالیانه در تمام گروه‌های جمعیتی و در تمام دوره‌ها در مناطق روستایی بیش از مناطق شهری می‌باشد. استان‌های سیستان و بلوچستان و کردستان دارای بالاترین نرخ رشد متوسط سالانه می‌باشند.
- نرخ‌های رشد متوسط سالیانه برای میانگین سال‌های تحصیل زنان در تمام دوره‌ها، گروه‌های جمعیتی و در مناطق شهری و روستایی بیش از مردان است.
- بالاترین نرخ‌های رشد در مناطق روستایی و برای زنان روستایی مشاهده می‌شوند. به طوری که در دوره‌ی ۸۵-۱۳۷۵ میانگین سال‌های تحصیلی زنان روستایی ۲۵ سال و بالاتر با ۶/۰۸ درصد رشد سالیانه همراه بوده است.
- کم‌ترین نرخ‌های رشد در مناطق شهری و برای مردان شهری مشاهده می‌شوند. به طوری که مردان شهری استان‌های تهران، سمنان، اصفهان و گیلان دارای کم‌ترین نرخ رشد متوسط سالانه طی سال‌های ۱۳۷۵ الی ۱۳۸۵ بوده‌اند. در مجموع می‌توان گفت رشد تغییر شاخص در میان گروه‌ها و مناطق محروم، شتاب بیش‌تری داشته و گروه‌ها و مناطق برخوردار از آهنگ رشد آهسته‌تری برخوردار بوده‌اند.